

Tipa nebaidās būt atklāta

✂ Džūlija Lote Lapka, "Kurzemes Vārds"

Jaunā dziedātāja Tipa jeb liepājniece Tabita Balode nupat laidusi klajā savu debijas albumu "Esība". Mūziķe atzīst, ka tajā pilnībā atklāj savu patieso "es". Viņas mērķis ir ne tikai izveidot saikni ar klausītāju, bet arī parādīt, ka vairums cilvēku baidās un jūt vienādi. "No tā nav jāmūk. Galvenais ir būt atklātam pašam pret sevi un citiem," uzsver dziedātāja.

PAR SAJŪTĀM IR JĀRUNĀ

Līdz nosaukumam "Esība" Tipa nonākusi ļoti dabiski. Dziesmu kopums tapis vairāku gadu laikā, un tajā atspoguļojas daudzi temati, vairāki dzīves periodi. "Kad es domāju, kā nosaukt šo posmu, savilkumu, man šķita, ka jāatrod vārds, kurš raksturo to momentu, kurā tu vienkārši eksistē. Sākotnēji apsvēru nosaukumus "Esamība" vai "Būtība", bet sapratu, ka tie ar mani nerezonē. Meklēju, vai ir vārds "esība". Beigās savilku kopā, ka tas ir īstais vārds, kas raksturo stāvokli, kad tu esi viss, kas ar tevi noticis, ka tu šajā brīdī esi patiesais un īstais "es". Tāpēc dziesmās varot iepazīt īsto Tabitu, uzzināt, par ko viņa domā, ko jūt.

Kādā brīdī šķitis, ka ar pašas rakstītiem vārdiem sevi atklās par daudz. Lai nonāktu līdz miera un gandarījuma sajūtai, izgājusi cauri trīs fāzēm. Mūziķim radīt un izdot mūziku ir dabisks process, tāpēc vispirms jutusi neizsakāmu prieku. Tad aizdomājoties par to, ko albumā ielikusi no sevis, sākusi bažīties, ka tas ir pārāk personisks. "Pēc tam nonācu pie secinājuma, ka tā tomēr ir māksla, tas ir mans radošais process. Un kurš gan cits, ja ne mākslinieki, mūziķi un rakstnieki runās par cilvēkiem svarīgām tēmām. Nedrīkst baidīties, ir jāspēj atklāties. Tā cilvēkam ir dabiska lieta – būt ar bailēm, emocijām. Kaut kādā brīdī vienkārši jāsaprot, ka mēs visi piedzīvojam un izdzīvojam līdzīgas lietas. Un par to ir jārunā. Jābūt patiesam ne tikai pret sevi, bet arī pret citiem," uzsver Tipa.

Viņasprāt, mūziķiem un māksliniekiem lielākais gandarījums ir tad, kad kāds saredz sevi viņu radītajos darbos. Tipa grib, lai cilvēki sajūt sevi, klausoties viņas dziesmas, tāpēc savā mūzikā cenšas nerunāt aplinkus. "Tā arī veidojas saikne ar klausītāju," uzskata mūziķe. Dziesmā "Plakstiņi" viņa izcēlusi cilvēku pieredzi ar radiem, draugiem, paziņām, kuri cīnās ar tādiem iekšējiem dēmoni kā, piemēram, atkarības.

LIEPĀJAS NEJAUŠĀS SKAŅAS

Ideja par albumu Tipai bijusi jau sen, bet visu laiku atlikusi tā pabeigšanu, tagad sanāk, ka pie dziesmām strādājusi gadus četrus piecus. Visam pa vidu vēl arī skola un mācības. Kad vēlme dalīties ar savām dziesmām kļuvusi neizturama, viņa izlaidusi singlus. Arvien domājusi, ka pirmajam albumam jābūt tādām, kas gan viņā, gan citos rada īpašas sajūtas. Atskatoties uz beidzamajiem gadiem, jaunieta lēš, ka albumu izlaist agrāk nebūtu bijis pareizs solis.

Jaunās liepājnieces Tipas debijas albums "Esība" nonācis pie klausītājiem. Dziedātāja to prezentējusi jau vairākos koncertos, tādi notiks arī 9. augustā Kuldīgā un 15. augustā Rīgā.

PUBLICITĀTES FOTO

"Daļa dziesmu tiešām ir tapušas agrāk, un tas, kādā domu burbulītē es biju tajā laikā, noteikti nav tas pats, kādā esmu tagad. Bet tās dziesmas ir pietiekami aktuālas arī šobrīd. Albuma tematika ir visaptveroša – dzīves grūtības, mīlestība, ģimene, draugi, neticēšana sev un citas pārdomas. Pa šiem gadiem esmu ļoti mainījies un augusi, bet ar šo albumu mani ir ienācis liels miers. Esmu mainījies, jā, bet ne pašā savā sirdī."

Albums lielākoties ir pašas sarakstīts. "Mums ir labs tendēns ar producentu Mārtiņu Ozoliņu-Ozolu. Abi runājam, kā uzrakstīto vēl labāk ietvert skaņās. Tāpat man ir brīnišķīgi grupas džeķi, kas pieliek savu, pasaka, kāds varētu būt vēl labāks skaņējums. Tie ir mūziķu draugi, kas palīdz dziesmas izveidot līdz galam. Radošais process ir izstiepts, iesaistīti vairāki cilvēki, bet visiem ir viens mērķis – iekšējās pārdomas ielikt skaistā, klausāmā

formātā," stāsta Tipa.

Albumu ilgi lolojusi, tāpēc visas dziesmas ir mīlas. Ja būtu jāizvēlas viena, tā būtu "Pēdējo reizi", kuru iedziedāja kopā ar Liepājas jaukto kori "Laiks". Tabita pašlaik apgūst kompozīciju, tāpēc kaut ko sarakstīt korim šķita ne tikai forši, bet arī noderīgi. "Kori vada mana mamma. Ar kori esmu uzaugusi. Albums ir par to, kas ir bijis, lai es kļūtu tāda, kāda esmu tagad. Kad sapratu, ka dziesmā pavisam noteikti vajag kori, šķita pašsaprotami uzrunāt "Laiku", jo tie cilvēki mani pazīst kopš bērna kājas. Šie Liepājas elementi netika izvēlēti speciāli, tie atnāca dabiski, bet ir loģiski, ka manos darbos parādās tieši Liepājas skaņas."

Liepājas skaņas dzirdamas ne tikai šajā darbā. Dziesma "Purvā" tapusi kopā ar leģendāro liepājnieku Ainaru Virgu. Tipa smeļ, ka arī šai dziesmai nav speciāli meklējusi mūziķi no savas dzimtās pilsētas, vienkārši sadzirdējusi Liepājai raksturīgos

VIZĪTKARTE

Tabita Balode

✦ Dzimusi 2001. gada 4. jūnijā.

✦ Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolā apguvusi čella spēli, kompozīciju un dziedāšanu. Studē kompozīciju Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā.

✦ Iemīļojusi Imanta Kalniņa daiļradi.

✦ Rakstot albumu, iedvesmojās no dziedātāja Džeikoba Koljēra un grupas "Bon Iver".

✦ Mīļākais deserts – saldējums.

✦ Lepojas, ka vēl nav salauzusi nevienu kaulu.

rokmūzikas elementus un sapratusi, ka grib sev blakus rokmūziķi. Jaunieta albumā spēlējas ar dažādiem mūzikas žanriem, bet, viņasprāt, tie labi sader kopā.

SĀCIES JAUNS DZĪVES POSMS

Tipas debijas albumā ir arī dziesma ar reperi Odu, kura albuma ierakstos piedalījusies arī viņa. "Man patīk dziesmas, kas tapušas sadarbībā ar citiem mūziķiem. Tie darbi ir ļoti dažādi, bet visi forši un mīļi. Citreiz rodas konkrēta doma, ideja par dziesmu, kurā jau saskatu sadarbību. Tad cenšos noķert konkrētā mākslinieka esenci tajā darbā. Lai dziesma taptu, jābūt atvērtam citiem mūziķiem. Tāda arī cenšos būt. Galvenais, lai visi saprot kopejo ideju, mērķi, to, kādai dziesmai vajadzētu būt. Taču, ja abi mākslinieki ir ļoti spēcīgas personības, kas vēlas dažādas lietas, tad kopdarbs nebūs veiksmīgs. Tāpēc vienmēr jābūt gatavam redzēt arī citas perspektīvas," stāsta jaunā mūziķe.

Tipa atzīst, ka sen nav strādājusi pie jaunām dziesmām, jo pēdējo gadu veltījusi tikai albuma pilnveidošanai. "Jaunu dziesmu rakstīšana palika otrajā plānā. Bet ir tā: ja rodas tā sajūta, ja parādās emociju mākonītis, absolūti vienmēr tas ir jāizlaiž ārā. Un ir vienalga, vai tas notiek pie klavierēm, vienkārši pierakstot uz lapiņas vai paliek ierakstīts telefonā. Pēc tam domāju, vai no tā kaut kas var sanākt," viņa atklāj. Citreiz pietiek ar to, ka jūtas izliek uz papīra, un nav nemaz vajadzīgs tās ievērt dziesmā.

Tipa neslēpj, ka vismaz dažas vasaras dienas grib veltīt tikai mūzikai – pasēdēt pie klavierēm un uzrakstīt kaut ko pilnīgi jaunu, iespējams, netipisku sev. Dziedātāja jūt, ka pēc debijas albuma izdošanas sācies jauns posms viņas dzīvē, ko labprāt atspoguļotu turpmākajos darbos. "Gribu, lai mana mūzika cilvēkiem liek saprast, ka, lai arī kas notiek pasaulē vai mūsu dvēselēs, lai arī kam mēs ietu cauri, beigās viss būs okei! Tas vai nu paliks par kaut ko skaistu, vai kļūs par tālām, mazsvarīgām atmiņām. Nav jābaidās būt tajā brīdī, kurā esi tagad, pat ja šķiet, ka tas nav tas, ko tu šobrīd gribi," iedrošina Tipa. ■

Muižās lepojas ar visu, kas saglabāts

✍ Marta Dūce, "Talsu Vēstis"

Latvijas piļu un muižu vēsturisko parku un dārzu dienās ik gadu godā tiek celti senie parki un dārzi ar tajos augošajiem kokiem, kas dzīvo vēl daudzus gadus pēc tam, kad ēku kompleksus jau sabojājis laikazobs. Spāres un Tiņģeres muižas Talsu pusē jūlija pirmās nedēļas nogalē, un ne tikai tad, gatavas uzņemt viesus, kas vēlas ieraudzīt līdz mūsdienām saglabāto seno laiku godību.

IZCELS KATRAS VIETAS LEPNUMU

Iepriekš Vēsturisko parku un dārzu dienās tika apspēlēta, piemēram, ūdens tēma vai kas cits, bet šogad apzināti izvēlēta tāda kā parku un dārzu inventarizācija, lai redzētu, ar ko dižu vai retu katrā vietā var lepoties. Latvijas Piļu un muižu asociācijas valdes priekšsēdētājs Roberts Grinbergs pastāsta: "Šogad 5. un 6. jūlijā liksim uzsvāru uz dabas daudzveidību, vērtību, uz dižākajiem, lielākajiem stādījumiem muižu teritorijās, piemēram, vai tie ir kādi reti vai lieli koki. Kādā muižā ir Latvija lielākais sarkanais dižskābardis, citur – Latvijā lielākā baltegle, vēl kādā citā vietā – vienīgā valsts nozīmes aleja arhitektūras pieminekļa statusā. Vēlamies apzināt šo dabas daudzveidību un saprast, kas varētu būt izceļams tieši no muižu stādījumiem." Ar šo pasākumu asociācija grib pievērst sabiedrības uzmanību apkārt esošajiem stādījumiem, jo pat pilsētvidē, kur jau sen vairs nav saglabājusies senā apbūve, var augt kāds sens koks vai krūms, ko stādījuši ļaudis pirms vairākām paaudzēm.

ATKLĀT, SASKAITĪT UN BAUDĪT

Saskaitīt, cik daudz liepu aug baroneses zirgiem par godu stādītajā alejā, uzzināt, kā tapusi Spāres laiva, un atklāt Spāres muižas zaļo pārsteigumu – tas un vēl daudzas citas aktivitātes apmeklētājus sagaidīs Ģibuļu pagasta Spāres muižas parkā. Iepazīties ar tā dabas bagātībām un ainavisko šarmu apmeklētāji varēs pēcpusdienas pasākumā, kad muižas parks pārvērtīsies par aizraujošu brīvdabas mācību vietu, kur koki runā, dzied un dalās stāstos.

"Mums ir, ko rādīt! Mums ir dižkoki, alejas, dzīvības koki, dores priedes, Spāres laiva un Aivara Bergmaņa veidotās koka skulptūras. Organizēsim koku meklēšanu parkā – būs jāsameklē, piemēram, vītols, ieva, bērzs, pilādzis, lazda, liepa, un par katru koku būs informatīvs apraksts, dziesma vai dzejolis," pastāsta Spāres muižas vadītāja Tabita Kalniņa. Viņa sola, ka pasākums būs izglītojošs, izklaidējošs, baudāms, klausāms un skatāms. "Koki dziedina, koki pārtop, priedē, glezno, runā un staro. Aleja pie mums staro jau no vasaras saulgriežiem."

Paredzēts arī grupas "Eridana" jeb Ivetas Baumanes-Pētersones un Roberta Pētersona koncerts muižas parkā. T. Kalniņa aicina apmeklētājus sekot līdzī laika prognozēm un sāgērties tām atbilstoši, un cer, ka laikapstākļi neliks pārcelt muzicēšanu uz iekštelpām.

"Mums nekad muižas parks nebūtu tik skaists un sakopts, ja nebūtu tās spēcīgās, uzticamās komandas, kas strādā muižā, ceļas un krīt par to," priecājas

EDGARA LĀČA FOTO

Tiņģeres muižas parks apbur gan agrā rīta gaismā, gan vakara noskaņās, kad tā neatkārtojamo burvību var iepazīt citā gaismā. 2017. gadā, lai nokļūtu līdz Mīlestības saliņai, tika ierīkots romantisks tiltiņš un uz tās izveidota lapene.

Spāres muižas parks tiek uzskatīts par vienu no skaistākajiem muižu centriem Kurzemē. Tā ir vieta, kur vēsture satiekas ar gādīgām rokām un ik stūrītī atspoguļojas darbinieku rūpes un mīlestību pret šo vietu.

muižas vadītāja. Spāres muižas parku ceremonijām un liepu aleju fotosesijām iecienījuši arī jaunlaulātie. Kad vaicāju, kas Spāres muižas parku padara tik īpašu un neatkārtojamo, T. Kalniņa aicina: "Iesim, skatīsimies!" Tāpat atbraukt un aplūkot to paša acīm viņa aicina arī ikvienu interesentu.

IERAUDZĪT CITĀ GAIŠMĀ

Lai gan Tiņģeres muiža Īves pagastā apmeklētājiem būs atvērta jau sestdien un baudīt pastaigu skaistajā parkā iespējams arī citā laikā, Vēsturisko parku un dārzu dienu īpašo piedāvājumu tā sagatavojusi svētdienai, 6. jūlijam.

Tiņģeres muižas vadītāja Baiba Kalna stāsta, ka pasākuma programmā vēl tiek pieslēpēti pedējie sikumi. Viņa atklāj, ka piļu un muižu apciemošanas akciju labprāt atbalsta un tajā piedalās jau vairākus gadus.

Tiņģeres muižas apmeklētāji varēs doties ekskursijā pa ainavisko parku, kurā tiks izcelti senie un īpašie koki, tostarp aizsargājamā kastaņa, iespaidīgās apses un kāds īpašs koks ar vairākiem stumbriem, kas aug netālu no Mīlestības saliņas. Iespējams, kāda no apsēm stādīta jau pašos parka pirmsākumos. Pastaigas laikā varēs apskatīt arī avota grotu, kas pieminēta vēsturiskos aprakstos.

- **Spāres muižas** ēka celta ap 1790. gadu. Tā ir vienkārša mūra celtnie ar augstu cokolstāvu un ļoti interesantām divu laidumu kāpnēm, kuru margās iekalta monogramma. Bagātīgs fasāžu dekors: rusti, logu apdare un dzega. Vieni no pēdējiem īpašniekiem bija Grothusi, kuri šeit dzīvoja līdz 1939. gadam.

- **Tiņģeres muižas (Tingern)** kungu māja celta laikā no 1800. līdz 1805. gadam, to cēlis Pēterburgas tirgotājs un bankieris Johans Heinrihs Bahs. Viņa atraitne 1846. gadā muižu pārdeva Ostenzakenu ģimenei, kas bija muižas saimnieki līdz agrārai reformai 1920. gadā. Taču senais Tiņģeres nosaukums rakstos minēts jau 14. gs., te saimniekojušas arī tādas slavenas dzimtas kā Manteifeļi-Scēges. Klasicisma stila muižas ēka kādreiz lepojies ar ziemas dārzu labajā spārnā, siltumnīcām, plašu muižas saimniecību: zirgu stalliem, kalpu māju, krejotavu u.c. No 1927. līdz 2008. gadam ēkā atradās Tiņģeres pamatskola. 1935. gadā muiža cieta postošā ugunsgrēkā.

B. Kalna atklāj: "Mums ir pētnieku Kristīnes Veinbergas un Jura Zviedrāna uzzīmētais pētījums, kas veikts ar Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu. Tās nav vecās shēmas, bet viņi uzzīmēja, kā tas varēja būt."

Lai padarītu apmeklējumu vēl dinamiskāku, viesi tiks aicināti piedalīties slēpņošanas spēlē "Mazie mākslas noslēpumi", kur dabas vidē būs jāatrod paslēptie mini mākslas objekti: gleznas, dzejoli, nelielas skulptūras. Vēl tiks piedāvātas dažādas āra un galda spēles, kā arī brīvdabas zonas nelieliem piknikiem.

Vakara cēliens sāksies ar Tiņģeres muižas radošo amatu un mākslas studijas "Rams" 10 gadu jubilejas tējas vakaru, ko papildinās muzikāls fons. Gaidāms arī vakara plenērs "Krēslas noslēpumi", kurā ikviens, neatkarīgi no iepriekšējās pieredzes, varēs ļauties akrila tušas pludināšanai parka atmosfērā. Kā uzsvērt Tiņģeres muižas vadītāja: "Nav jābūt profesionālim, jebkurš, kurš vēlas, var mēģināt uzgleznot parku vakarā vai naktī. *Vilksim* līdz tumsai, lai varētu ieraudzīt un attēlot parku pilnīgi citā gaismā." ■

GRĀMATAS, kuras gribēja izmest

lewa Vilmane, "Saldus Zeme"

3. maijā Saldus novadā atklāja pirmo publiski pieejamo privāto bibliotēku – VaDa bibliotēku. Tās nosaukums nes dibinātāja Valtera Dakšas – grāmatu glābēja, kolekcionāra un izdevēja – vārdu.

Saldenieks bibliotēku izveidojis savā privātmājā. Turpat, kur aptuveni desmit gadu uzglabātas viņam uzdāvinātu vai no makulatūras izglābtu grāmatu grēdas. "Šajos gados pie manis nonākušas aptuveni 700 privātpersonu bibliotēkas, ik nedēļu divas, trīs, katrā – vidēji 2000 grāmatu. Negaidīti esmu ticis pie unikāliem materiāliem, piemēram, Latvijas Nacionālās bibliotēkas arhitekta Gunāra Birkerta tēva testamenta un starpkaru Latvijas tipogrāfijas pilna kataloga komplekta, tāda nav pat Nacionālajai bibliotēkai. Man ir atvesta arī Rietumvācijā slavena mākslas kuratora Valda Āboliņa bibliotēka, viņš padomju laikā Maiju Tabaku aizveda uz Berlīni," ekskursiju gar sava krājuma plauktiem iesāk kolekcionārs. Latvijas teritorijā izdoti aptuveni divi miljoni grāmatu, un kolekcionārs rēķina, ka viņa rokās vismaz brīdi bijušas gandrīz visas.

VaDa bibliotēka ir nākamais solis Valtera Dakšas grāmatu apsaimniekošanas plānā. Izdevumu glābšana no iznīcības mobilizējusi gana lielu domubiedru grupu, kas apņēmusies aktualizēt jaunlatviešu Krišjāņa Valdemāra ideju par kopienu dibinātām un uzturētām bibliotēkām. No 1848. gada, kad jaunlatvietis Ēdolē atvēra pirmo latviešu bibliotēku, līdz Latvijas okupācijai 1940. gadā bija izveidojies plašs un daudzveidīgs sabiedrisko bibliotēku tīkls, kuru galvenokārt uzturēja nacionālās un profesionālās biedrības, interešu klubi, kooperatīvi un citas sabiedriskas organizācijas.

Padomju vara visas nacionalizēja. Saldenieks uzskata, ka šis politiskais gājiens latviešu kultūras telpu atstāja bez nozīmīga stūrakmeņa. Viņš sev apsolījis "šo sistēmu atjaunot un sabiedrību tai intelektuāli pieslēgt". Valtera līdzgaitniekam, pieredzējušajam televīzijas raidījumu autoram un bibliotekāram Rolandam Laķim ir pat vīzija – kopienas bibliotēka katrā Latvijas ciemā un mazciemā, tātad VaDa tīklā jāizveido ap 6200 bibliotēku. Pagaidām ir tikai divas, pirmo atvēra Rīgā, nedēļu vēlāk – Saldū. Abu atvēršanā līdzdarbojies grāmatu izdevējs un alternatīvās grāmatnīcas "Bolderāja" izveidotājs Didzis Kalniņš.

VaDa grāmatu plauktos ir teju viss – no ideoloģiskajiem Ļeņina Kopotajiem rakstiem un Hitlera "Mein Kampf" līdz dzimumaudzināšanai Jāņa Zāliša "Milestības vārdā". Kamdēļ ko tādu lasīt 21. gadsimtā?

"Kritiskās domāšanas trenēšanai," Valters atbild nevilcinoties, "šodienas diskusijas par vēja un saules enerģijas parkiem atklāj cilvēku analfabētismu, neprasmī izteikt viedokli un efektīvi iestāties par to. Manuprāt, lasītprasmes

IEVAS VILMANES FOTO

Valters Dakša savā jaunajā bibliotēkā. Krājumā visvecākie izdevumi datēti ar 18. gadsimtu, bet visjaunākie gozējas izdevniecību un grāmatnīcu jaunumu plauktos.

uzlabošana šīs nepilnības spētu novērst. Lasītprasmi attiecinu ne tikai uz tekstu, ir tik daudz grāmatu, kas var iemācīt "lasīt" dabu, tautas dzīvesziņu un vērtības. Mēs dzīvojam transformācijas laikā un katrs individuāli esam atbildīgi, lai mantotas vērtības iekļautos arī jaunajos laikos.

Daudzas politiskās idejas ir transformējušas un dzīvo vēl šobaltdien. Lai mēs tās atpazītu un kritiski uztvertu realitāti, jāzina šo ideju sākotne un pirmavoti. Ļeņina un Hitlera rakstus

esmu nolīcis politikas un likumdošanas nodaļā. Starp citu, tā ir visai pieprasīta. Piemēram, Latvijas Tiesnešu biedrība atrada izdevumus, kurus, mainoties sabiedriskajai iekārtai 90. gados, pati bija izsviedusi. Tagad tā cenšas savu vēsturisko bibliotēku atjaunot."

VaDa bibliotēkas saturam nav atlases kritēriju, cauri sietam netiek neglābjami sabojāti izdevumi, piemēram, saplēsti un sapeļējuši. Valters iestājas pret pašvaldību un valsts bibliotēku praksi norakstīt pāris

Vismazākā grāmata nav lielāka par pases fotogrāfiju. Izdota 1905. gadā, pieminot vācu dzejnieka Frīdriha Šillera nāves 100. gadskārtu.

gadu nelietotas, bet saturiski noderīgas grāmatas. "Nav noslēpums, ka vieglā daiļliteratūra ir vispieprasītākā. Tā nav slikta, taču lasītājiem bibliotēkā būtu jāredz, ka arī cita veida literatūrai Latvijā ir vēra ņemams piedāvājums," turpina grāmatnieks.

Atšķirībā no pašvaldību bibliotēkām VaDa bibliotēkā neskaita lietotājus, bet idejas atbalstītājus. Projekts nupat iesācies, tādēļ apkalpošanas serviss drīzāk ir vēlmju un ieceru apraksts, nevis detalizēti izstrādāts pakalpojums. Interesentiem vislabāk sazināties ar VaDa bibliotēku vai nu Rīgā, vai Saldū. Jājautā pēc konkrētas grāmatas vai jādefinē interesējošā tēma. Nākotnē viss krājums būs klasificēts digitālā katalogā, bet vēl tālākā nākotnē lietotāji saņems meklētās grāmatas elektronisko versiju. Pašlaik lasītājiem nosūta oriģinālus izdevumus, lai kurā Latvijas nostūrī viņi dzīvotu. Vien jāsamaksā drošības nauda, ko aprēķina pēc grāmatas tirgus vērtības. Tā svārstās no eiro par vienkāršu eksemplāru līdz pusotram tūkstošiem eiro par tipogrāfiski un poligrāfiski vērtīgu sēriju.

"Mēs veidojam jauna tipa bibliotēku, tāpēc noteikti pieļausim kļūdas, taču tās mūs nebaida. Arī lasītprasmes apgūšanā viens no svarīgākajiem principiem ir atļaut sev kļūdīties – mācoties burtus un zilbes, saucot vārdus un veidojot teikumus. Paiet gadi, kamēr cilvēks iemācās lasīt," Valters Dakša jūtas droši, ejot pa nepārskatāmu ceļu. Pašlaik vien nojauš, ka tas būs tāls. ■

VaDa bibliotēka Saldū atrodas Līkajā ielā. Otra Valtera Dakšas bibliotēka darbojas Rīgā.

Mūzika

- ◊ 1. jūlijā **Talsu evaņģēliski luteriskās baznīcas laukumā** izskanēs "Intardienas lielais koncerts 2025". Pēc tā baznīcā – Džeza nakts.
- ◊ 4. jūlijā koncertzālē "Latvija" Ventspilī ciklā "Vasaras vakaru koncerti" uztāsies Annika Lanka. Koncertcikls norisināsies visu vasaru ar daudzveidīgu piedāvājumu.
- ◊ 5. jūlijā Tipogrāfijas radošajā kvartālā Liepājā koncertēs Jānis Šipkēvics jeb Shipsea. Skanēs viņa oriģinālmūzika, populārākie skaņdarbi no albumiem "Apgaismo mani", "Lielās cerības", kā arī citu autoru darbi.
- ◊ 5. jūlijā Skrundas estrādē notiks rokfestivāls "Roks par brīvību".
- ◊ 5. jūlijā koncertdārzā "Pūt, vējiņi!" Liepājā festivālā "Liepājas vasara" Liepājas Simfoniskais orķestris aicina uz opermūzikas Galā koncertu poļu diriģenta Tadeuša Voicehovska vadībā. Skanēs melodijas no Žorža Bizē, Džuzepes Verdi un Džakomo Pučīni leģendārām operām. Solisti: Gabriela Leguna, Magdalēna Idzika, Georgs Onjani un Rihards Mačanovskis.

- ◊ 10. jūlijā Brocēnos muzikālais vakars, uztāsies dziedātājs Mārtiņš Kanteris.
- ◊ 11. jūlijā Saldus novada Ezerē pie Dzirnavu dīķa muzicēs Rihards Saule.
- ◊ 12. jūlijā Kalķu ielas kvartālā Kuldīgā koncertēs Intars Busulis un Abonementa orķestris.
- ◊ 13. jūlijā Laucienes estrādē vasaras koncertā muzicēs Māris Blāze un Artis Šimpermanis.
- ◊ 17. jūlijā Saldū, Māra Čaklā skvērā, muzikālais vakars ar dziedātāju Miku Galvanovski.
- ◊ 18. jūlijā Saldus novada Lutriņos, pagastmājas iekšpagalmā, dziedošā aktiera Edgara Pujāta koncerts.
- ◊ 18. jūlijā Rojas brīvdabas estrādē dzirkstoša vasaras koncertprogramma "Tikšanās vieta – Latvija". Uztāsies četri Latvijā iemīļoti dziedātāji: itālis Roberto Meloni, spānis Havjers Fernandess, grieķis Šota Adamašvili un japānis Masaki Nakagava.
- ◊ 18. un 19. jūlijā Karostas ūdenstornī Liepājā norisināsies laikmetīgās kamermūzikas koncertu cikls "Ūdenstornī san". Trīs bezmaksas koncerti un radošās darbnīcas sniegs klausītājiem vienu no retajām iespējām šogad izbaudīt unikālās vēsturiskās celtnes gaisotni un skaņējumu, vienlaikus atzīmējot torņa 120. gadadienu.
- ◊ 18. jūlijā Kuldīgas Svētās Trīsvienības Romas katoļu baznīcā un pagalmā norisināsies Klasiskās mūzikas nakts.
- ◊ 19. jūlijā Saldus novada Remtes pilī Rožu svētku koncertā uztāsies Dainis Skutelis, Andris Baltacis un amatiermākslas kolektīvi.
- ◊ 19. jūlijā kultūrvietā "Pegaza pagalms" Liepājā uz koncertu aicina dziedātāja, dziesmu autore un producete Bū. Mākslinieces dzirkstošais vieglums un dzīvesprieks rada īpašu atmosfēru, kurā ikviens var izdzīvot emocijas, dziedāt līdz un vienkārši būt pats.
- ◊ 27. jūlijā koncertzālē "Latvija" Ventspilī notiks Elīnas Garančas solokonzerts.

Teātris

- ◊ 6. jūlijā Anču birzī Vandzenes pagastā Sabiles amatierteātra viesizrāde "Meldermeitiņa".
- ◊ 18. jūlijā koncertdārzā "Pūt, vējiņi!" Liepājā būs iespēja noskatīties dramaturģes Aivas Birbeles viesību komēdiju "Mani mīļie radiņi" Gundara Silakaktiņa režijā. Kādās lauku mājās radi ierodas uz saimnieces jubilejas ballīti. Viesi stāsta par saviem panākumiem, grib papriecāties un pastrīdēties, taču neviens nav gatavs pārsteigumam, kuru sagādā namamāte. Nu viesi ir izvēles priekšā – glābt jubilāri vai sevi? Lomās: Indra Burkovska, Evija Krūze, Kaspars Zāle, Kristīne Nevarauska, Normunds Laizāns un Lauris Subatnieks.
- ◊ 27. jūlijā Rojas brīvdabas estrādē sirsnīga komēdija "Mazpiļsāta".

Citas lietas

- ◊ 5. un 6. jūlijā Talsu pilsētas svētki "Nākotnes pilsēta".
- ◊ 5. jūlijā Talsu novada muzejā "Brokastis ar Krišjāņiem" – sarunas par K. Valdemāru un K. Baronu.
- ◊ 5. jūlijā pie Padures dīķa Kuldīgas novadā notiks Liepziedu svētki.
- ◊ 12. jūlijā piekrastē norisināsies tradicionālie Zvejnieksvētki, savukārt Liepājā, Jūrmalas parkā un pludmalē, notiks ikgadējie Jūras svētki ar plašu kultūras un izklaides programmu bērniem un pieaugušajiem. Arī šogad svētku teritoriju caurvīs tradicionālais mājražotāju un amatnieku tirdziņš. Jūras svētki Kolkā būs jau 5. jūlijā.
- ◊ 17. jūlijā no Skotijas skatuvēm būs nokāpusi un Rojas kultūras centrā ar novadniekiem tiksies komiķe Gita Blāze, lai kopīgi izsmietos un dalītos pieredzē, kā dzīvot smeķīgi.
- ◊ 18. un 19. jūlijā Kuldīgā norisināsies Vecpilsētas svētki.
- ◊ 19. jūlijā Dundagā Sklandraušu festivāls.
- ◊ 25. un 26. jūlijā Saldū, Kalnsētas parkā, mūzikas festivāls "Saldus saule". Piedalīsies Ivo Fomins, Miks Galvanovskis, Fiņķis, grupas "Dzelzs vilks", "R.A.P.", "Pienvedēja piedzīvojumi", "Kautkaili", "Carnival Youth" u.c.
- ◊ 25. un 26. jūlijā kultūrvietā "Pegaza pagalms" notiks otrais ielu mākslas festivāls "Māksla?! Ielās un pagalmos!". Programmā lekcijas un diskusijas, radošās darbnīcas un meistarklases, kā arī muzikāli priekšnesumi.
- ◊ 25. un 26. jūlijā Vīna svētki Sabīlē.
- ◊ No 24. līdz 26. jūlijam Rojas kino brīvdienas "Kino. Māksla. Mūzika".

Māksla

- ◊ 5. jūlijā Talsu novada muzejā radošais plenērs Simtgades loterijas mākslas kolekcijas izstādes "Mūsu pašu vērtības" ietvaros.
- ◊ 6. jūlijā Sabiles Mākslas, kultūras un tūrisma centrā emet ezell un levas Lākutes dzejas lasījumi izstādē "Pārejošā iznīcība", bet 13. jūlijā tikšanās ar emet ezell un sarunas par izstādes māksliniecisko un vēsturisko pusi.
- ◊ No 11. jūlija līdz septembra vidum mākslas galerijā "Romās dārzs" Liepājā skatāma nodibinājuma "Liepāja 2027" rīkotā laikmetīgās mākslas izstāde "Nenorunāta smilšaina tikšanās II". 14 jaunie Liepājas mākslinieki savos darbos reflektēs par pēckara mantojumu Baltijas jūras piekrastē un vides problēmām.

